

חזון קול הסביבה והחי

חברה מאוזנת, מתחשבת ומאוחדת, המתייחסת לסביבה ולבעלי החיים בכבוד הראוי להם, תוך חתירה לצדק סביבתי ושימוש מושכל במשאבי הטבע במחשבה לטווח הארוך, ועל טובת הדורות הבאים, וכלל היצורים שחיים סביבנו ושמאפשרים את קיומנו, ואת איכות ובריאות חיינו.

חברה שמשקיעה בחינוך (ובפרט במחנכים), בתשתיות ובאנרגיות מתחדשות, ונהנית מחקלאות מקיימת, מתחבורה ציבורית יעילה ונקיה, ממרחבים פתוחים ומשיתופי פעולה אזוריים. חברה בה האוויר לנשימה, האוכל והשתייה, נקיים וזמינים לכל, על בסיס טבעי וייצור מקומי.

חברה סובלנית שמכבדת ומשתפת את כל הקבוצות השונות באוכלוסייה, בלי כל אפליה. חברה בה השטחים הפתוחים, המגוון הביולוגי, שמורות הטבע והחופים - נשמרים, מפותחים ונגישים. חברה שמקדמת כלכלה מעגלית, תחבורה ציבורית, תעסוקה מקומית, התייעלות וקיימות.

מטרות ושיטה

- הצטרפות לממשלה הבאה. בלי פסילות ובלי אפליות של אף גורם שתומך בקיום המדינה
- התמקדות בנושא איכות הסביבה ורווחת בעלי חיים, והכרזה על מצב חירום אקלימי
- כניסה למשרדי האנרגיה והתחבורה, הובלת פורום בין משרדי של אקלים וסביבה, והעברת האחריות והפיקוח על חיות המשק ממשרד החקלאות לגוף נפרד
- יישור קו עם הנעשה בעולם בתחום איכות הסביבה, ברוח המדיניות האקלימית ויעדי האו"ם
- הרחבת הפעילות למישור הכלכלי וליעדים חברתיים נוספים בתחומי הבריאות, החינוך וצמצום הפערים החברתיים, בהתאם לתמיכה שנקבל מהציבור בבחירות
- שילוב אנשי מקצוע בתפקידי מפתח, שיעזרו לקבוע את היעדים והטקטיקה לתת דגשים ולכוון לפתרונות המתאימים והמקצועיים ביותר
- שאיפה להוות גורם מפיס ומאחד במישור הפוליטי והחברתי

נושאים לטיפול (ראשי פרקים)

האצת המעבר לשימוש באנרגיות מתחדשות	אנרגיה
קידום תחבורה ציבורית וחשמלית, נקייה, אמינה וחסכונית	תחבורה
קידום חקלאות מקיימת ואורגנית (אגרואקולוגיה)	חקלאות
הרחבה, שיקום ושמירה על משאבי הטבע שלנו והצלת ים המלח	משאבי טבע
צמצום הזיהום של האוויר, המים והאדמה שלנו, ושמירה על העצים	בריאות הסביבה
עצירת המשלוחים החיים, ושיפור התנאים לרווחת בעלי החיים במשק החי ובכלל	רווחת בעלי חיים
הטמעת נושא איכות הסביבה והקיימות בתוכנית הלימודים ובפרויקטים קיימים	חינוך
הכרזה על מצב חירום אקלימי, וחתירה לצמצום פליטות גזי החממה	משבר האקלים
חיזוק המשרד להגנת הסביבה, כוח האכיפה והתיאום הבין משרדי, חתירה לממשל תקין, והסרת חסמים לקידום מדיניות סביבתית ברשויות המקומיות	ממשל
שקלול נושא בריאות הציבור והסביבה במדיניות הכלכלית, וקידום כלכלה מעגלית	כלכלה
חתירה לצמצום פערים חברתיים, הרחבת השירות הלאומי לתחום שמירת הסביבה, ושיפור זכויות אנשים עם מוגבלויות	חברה
השקעה במערכת הבריאות, בדגש על מניעת מחלות וקידום אורח חיים בריא	בריאות הציבור
עידוד מעבר למרכזים מטרופוליניים, ומיחזור פסולת בניין	התיישבות ובניה
קידום שיתופי פעולה אזוריים לטובת איכות הסביבה	מדיניות חוץ

נושאים לטיפול

קו מנחה: דאגה לבריאות הציבור, עתיד הארץ, בעלי החיים והדורות הבאים

אנרגיה

- האצת המעבר לאנרגיות מתחדשות*
- קידום ההתייעלות האנרגטית במשקי הבית והתעשייה
- השקעה בפיתוח טכנולוגיה ותשתיות סולאריות** (בדגש על אנגירה והולכה)
- שימוש בגז הטבעי הקיים כמקור משלים למערך האנרגיה הסולארית בלבד
- הגברת האכיפה על מתקני הגז הקיימים והימנעות מהשקעה בתשתיות*** ובקידוחים חדשים
- קידום הוספת מערכות סולאריות על גגות, שטחים חקלאיים, כבישים, ותשתיות נוספות****
- קידום חקיקה לתגמול עבור בניית "שכונות ירוקות" שמתבססות על אנרגיה מתחדשת נקייה בלבד

* שאיפה להגעה ל- 50% לפחות, עד לשנת 2030 או לפני
** קידום הקמת מרכז מחקר משולב תעשייה/אקדמיה לפתרונות אנרגיה
*** למעט מה שנדרש לתקופת המעבר, ובהתאם ליעדי השימוש שיקבעו
**** מתן תמריצים, הטבות, הסדרת התגמולים, פתיחת מכרזים, והורדת הבירוקרטיה

תחבורה

- קידום תחבורה חשמלית ציבורית
- קידום קווי רכבת לפריפריה
- העברת צי הרכבים הציבורי לחשמלי
- תיעדוף השקעה בתשתיות לתחבורה ציבורית
- קידום מעבר השוק הפרטי לרכבים חשמליים*
- הוספה והרחבה של שבילי אופניים וגלגינועים בערים
- התאמת אגרות הרישוי לשימוש ברכב (לפי קילומטראז')
- בחינת האפשרות להקמת מכוני הסבת רכבים להנעה חשמלית**
- הטלת אגרות על כניסת / מניעת כניסה של, רכבים מזהמים לערים

* קידום הטבות מס לרכבים חשמליים והקלה על ייבוא של רכבים לא מזהמים
** באחריות ובהובלת יבואני הרכב

חקלאות

- קידום חקלאות מקיימת ואורגנית (אגרואקולוגיה)*
- עידוד הגידול המקומי וסימון התוצרת המקומית
- צמצום השימוש והגברת האכיפה על חומרי הדברה וריסוס**
- הגברת האכיפה והענישה כנגד פשיעה חקלאית***
- שיפור האיסוף והמיחזור של פסולת חקלאית

* השקעה במחקר ובהדרכה לחקלאים, עידוד השימוש בדשן אורגני
קידום תג 'חקלאות מקיימת' למוצרים/חקלאים מתחשבים, סבסוד תשתיות מקיימות
כמו השימוש בחיץ טבעי, הקצאת אזורים לפשט הצפה, הוספת רצועות פרחי בר
** יישור קו עם תקינה מחמירה יותר בדומה אולי לתקינה במדינות אחרות באיחוד האירופי
*** על בסיס הרחבת תוחמי הפעילות של השירות לאומי

משאבי טבע

- צמצום ושינוי המדיניות של כריתת העצים
- קידום ומימוש פתרון אזורי לבעיית התייבשות ים המלח
- קידום חקיקה לשמירה על המסדרונות האקולוגיים הקיימים
- שיקום והגברת האכיפה למניעת זיהום הנהרות, הנחלים והימים
- הרחבה והוספה של שמורות טבע חדשות ביבשה ובים
- פעולה לביטול הצייד הספורטיבי בארץ

בריאות הסביבה

- צמצום זיהום האוויר* (מפעלים, תחבורה)
- הגברת הפיקוח על המפעלים והתעשיות המזהמות
- קידום תוכנית לניקיון של מפרץ חיפה מתעשיות מזהמות
- שיפור הטיפול בפסולת וצמצום השימוש במוצרים חד פעמיים
- הגברת הפיקוח והאכיפה בנושא הפסולת והלכלוך (תעשייה, אזרחים)
- הוספת עצי פרי, צמחים צופניים, והימנעות מריסוס במרחב הציבורי והעירוני
- הגברת שיתוף הפעולה עם הרשות הפלסטינית לקידום ועידוד של מיחזור, צמצום הזרמת שפכים, והפסקת שריפה של פסולת

* הגברת האכיפה על מפעלים מזהמים, הכלת מס פחמן, והתאמת המיסוי לרמת הזיהום

רווחת בעלי חיים

- ביטול המשלוחים החיים
- עידוד מעבר לצריכה של מזון מן הצומח
- שיפור התנאים לרווחת בעלי החיים במשק החי ובכלל
- העברת סמכויות הפיקוח וההגנה על חיות המשק ממשרד החקלאות לגוף נפרד
- מציאת פתרון לשיקום והחזקה של בעלי חיים מוחרמים
- הקשחת המדיניות בכל הקשור לעבודה של בעלי חיים
- הגברת האכיפה על דייג ואיסור שימוש במכמורות (רשתות גרירה)
- סגירת תעשיית גידול החזירים בארץ

חינוך

- שיפור מעמד ותנאי ההעסקה של צוותי החינוך וההוראה
- הטמעת לימודי הסביבה והקיימות בתוכנית הלימודים בכל הגילאים
- הוספת קורס חובה בסביבה וקיימות לכלל המסלולים האקדמיים
- שילוב נושא איכות הסביבה בפרויקטים קיימים כגון מחויבות אישית
- הוספת פעילויות התנדבות למען הטבע והסביבה לכיתות ד' - י"ב ולסטודנטים
- בניית תוכנית לאומית לשמירה על הניקיון ועל הטבע (בדומה למה שנעשה עם פרחי הבר)
- הגברה ועידוד של הפעילות הציבורית למען הסביבה (בדומה לשתילת עצים עם קק"ל)
- לדוגמא: ימי סביבה לתלמידים, שירות לאומי למען הסביבה וימי יחידה צבאיים

משבר האקלים

- חתירה לצמצום פליטות גזי החממה*
- קידום חקיקה והפניית תקציבים להתמודדות עם מצב החירום האקלימי
- חתירה ליישור קו עם המדיניות האקלימית של האו"ם

ממשל

- חיזוק משמעותי של המשרד להגנת הסביבה וכוח האכיפה
- הקמת גוף בין משרדי לתיאום וקידום של נושאים שבתחום אקלים וסביבה
- קידום ממשל תקין: הגבלת משך כהונת ראש הממשלה לשמונה שנים, כינון תקציב לפני תום השנה
- הקודמת לו, חיזוק השקיפות השלטונית והצמדת שכר הח"כים לשכר הממוצע במשק
- שיתוף הציבור / חברי המפלגה, בתהליך קבלת ההחלטות (באמצעות מערכת מקוונת*)
- דאגה להימצאות נציג הציבור ונציג השמירה על הטבע והסביבה בכל וועדות התכנון
- הקמת גוף מייעץ ומסייע למגורים הפרטי והעסקי, למימוש חוקים ותקנות ירוקות

* לטובת קיום משאלים בנושאים נבחרים / רגישים, קבלת הצעות והעברת בקשות

- הכלת מס פחמן (לפי טביעת הרגל הפחמנית), והפחתת מיסים עקיפים
- קידום כלכלה מעגלית למניעת בזבז, ניצול משאבים והתחשבות בסביבה
- שקלול נושא בריאות הציבור והסביבה בחישוב עלות כל פרויקט* ('עלויות חיצוניות')
- הרחבת אחריות היצרנים לתשלום העלויות החיצוניות של מגוון מוצרים (ארזות וכד')
- מעבר להשקעות כספי הציבור בגופים ידידותיים לסביבה ('קרן פנסיה ירוקה')
- מעבר להתחשבות במדדים חלופיים לתמ"ג (כמו מדד החיים הטובים (BLI))
- עידוד ייצור, מסחר ומרכזי תעסוקה מקומיים, בתוך השכונות והערים הקטנות
- עידוד הפחתה והפרדה של פסולת במקור בעזרת התאמת תשלומי הארנונה
- סימון מוצרים לפי טביעת הרגל הפחמנית שלהם ועידוד תוצרת מקומית
- הרחבת תקנות הגנת הצרכן על אחריות מוצרי חשמל ואלקטרוניקה לשלוש שנים
- הכנת המערכת הכלכלית להתמודדות עם משברים (משבר האקלים, ובכלל)
- קידום והשקעה בפיתוח של טכנולוגיות להפקת תחליפי בשר

* בדומה אולי לשימוש בנוהל פר"ת בדגש על ההשפעות על הטבע והסביבה

חברה

- שיפור הזכויות והשילוב בחברה ובתעסוקה של נכים ואנשים עם מוגבלויות
- חתירה לצמצום פערים חברתיים ע"י השקעה באוכלוסיות מוחלשות ובפריפריה
- הרחבת המבחר וההיקף של השירות הלאומי*, ועידוד ההצטרפות, בדגש על המגזר הערבי
- שיפור הנגשת המידע, השירותים והשידור הציבורי לאוכלוסיית החירשים ולכבדי השמיעה**

* לתחום שמירת הסביבה, החקלאות והרפואה, לדוגמא: שירות במשטרה הירוקה
ברט"ג, שמירה/עבודה חקלאית, ניקיון הטבע, סיעוד וחינוך (סייעים)

** הוספת כתוביות לשידורים, ולשיעורים מקוונים

בריאות הציבור

- השקעה במערכת הבריאות בדגש על מניעת מחלות וקידום אורח חיים בריא
- הגדלת המכסות והמתקנים לצמצום הפערים שבין המרכז לפריפריה*
- הכנת מערכת הבריאות להתמודדות עם משברים

* בנייה ופתיחה של בתי וקופות חולים, בדרום ובצפון, בהתאם למצב ולצורכי האנשים

התיישבות ובניה

- עידוד ההתיישבות במרכזים מטרופוליניים
- חיזוק התחבורה הציבורית המהירה ביניהם והשאת שטחים פתוחים בין המטרופולינים
- עידוד בניה של דירות שלושה חדרים שיתאימו לצורכי השוק ולזוגות צעירים*
- תכנון של פיתוח עירוני תוך התחשבות בניקוז משקעים וניצול מיטבי שלהם**
- הרחבת ההיצע של הדיור הציבורי בהתאם לצורכי האוכלוסייה
- הקמת תשתיות ומרכז למיחזור של פסולת בניין
- מתן הטבות ותמריצים לקידום "בניה ירוקה"
- קידום חוק להסדרת שוק השכירות במדינה

* למשל על ידי חיוב בניה של מספר דירות קטנות בכל פרויקט חדש

** הוספת תכנון רגיש למים לחוק התכנון והבניה למניעת הצפות ולניקוז מיטבי

מדיניות חוץ

- קידום שיתופי הפעולה בפרויקטים אזוריים לקידום איכות הסביבה*
- שאיפה לכינון שלום אזורי שמבוסס על הדאגה לעתיד האזור ולדורות הבאים

* עידוד ייצוא גז טבעי וחיבור תשתיות חשמל סולאריות עם ירדן ומצרים
הקמת שדות סולאריים ומתקני התפלה משותפים עם ירדן, מצרים והרשות הפלסטינית
עידוד הפיכת ישראל למרכז פיתוח וייצוא של טכנולוגיות נקיות להתפלת מים ולאנרגיה סולארית
חיזוק השלום המתגבש עם מדינות המפרץ באמצעות עידוד השקעות משותפות וייצוא טכנולוגיות
להתפלת מים, קלין-טק, ואנרגיה סולארית